

Valencià

Materials Reforç 2ⁿ ESO

Desembre 2015
José Aurelio Pina Romero

Nom i Cognoms
Curs:
Centre:

Comprensió lectora

Llegeix aquest text i respon les preguntes.

El pare de l'Enric caminava nerviosament amunt i avall pensant, cavil·lant, rumiant.

–Ja ho tinc! –va exclamar finalment.

Va agafar el lloro, li va espolsar les plomes, que eren plenes de terra, i es va encaminar cap a casa

dels veïns tot decidit. L'Enric i la seva mare li anaven al darrere, sense dir res, però mirant-se

mútuament amb una expressió d'estranyesa mentre arronsaven les espatlles, com si es preguntessin

l'un a l'altre quina una en portava de cap.

Va entrar, va anar directe al menjador, i es va encaminar cap a la gàbia buida situada al costat de

la finestra, com sempre. La va obrir i hi va ficar el pobre ocell difunt.

–I ara –va dir– a esperar que tornin els veïns i trobin el lloro mort, a la seva gàbia. Al capdavant,

no ens van especificar que li donéssim menjar.

–Sí, però nosaltres tenim la clau i se suposa que... –insinuava la Mercè.

- Què feia el pare de l'Enric abans de dir: «Ja ho tinc!»?
- Per què el pare de l'Enric va espolsar les plomes del lloro?
- Què feien l'Enric i la seva mare quan el pare s'encaminava cap a casa dels veïns?
- Què fa el pare de l'Enric quan és a dins la casa dels veïns?
- Què insinua la Mercè quan diu: «Però nosaltres tenim la clau i se suposa que...»

Les categories lèxiques

Escriu expressions que corresponguin a les categories lèxiques següents, com en l'exemple:

Determinat + Nom → *La platja*

Nom + Adjectiu + conjunció *i* + Adjectiu _.....

Determinant + Adjectiu + Nom _.....

Determinant + Nom + Verb + Nom _.....

Verb + Article + Nom _.....

Pronom + Verb + Nom _.....

La vocal neutra

Forma el plural de les expressions següents. Compte amb els canvis ortogràfics:

j > g; g > gu,

c > qu...

Una plaça groga :

Aigua roja :

Mossega la llengua :

Adreça antiga :

Dia lliure :

Palanca blanca :

Platja grega :

Tortuga salvatge:

Comprensió lectora

Llegeix el poema

EL CLOT DE LES GRANOTES

*Quan cauen quatre gotes,
així que ve la nit,
al Clot de les Granotes,
un de vessall de notes
s'eleva a l'infinit.*

*Concertistes ignotes
en nombre indefinit,
s'ajunten cantant jotes
no sé si a les xicotes
o a l'astre de la nit.*

*Les estrelles remotes
al finestró han eixit.*

Algú, però, fa un crit:

–No callareu, idiotes?

*Així que l'han sentit,
porugues les granotes
es colguen dins el llit
de fang, amb cap i potes.*

La llum és al zenit,

i al Clot de les Granotes

la pau vetlla la nit.

AGUSTÍ BERNAUS

(Extret de CELDONI FONOLL: *Versos diversos*. Barcelona, Edicions de la Magrana, 1996.)

Respon les preguntes següents:

- Què fan les granotes així que ve la nit?
- De qui deu ser la veu que diu: «No callareu, idiotes?».
- Què fan les granotes després de sentir el crit?

La vocal neutra

Completa els espais buits amb A/E:

llebr...., patriarc...., av....ria, el·lips...., poem...., herbicid...., higien...., palet...., fras...., imatg...., una torr.... negr...., un vi agr...., una maestr.... jov...., una carreter.... rect...., un vestit negr....

Del teatre al text narratiu

Transforma aquest text teatral en un text narratiu, en 3a persona, sense diàlegs

SUPERTOT: Aquí té la bossa.

GLADYS: Com li podria pagar el que ha fet per mi?

SUPERTOT: Miri'm. Somrigui. Ja m'ha pagat.

GLADYS: Quina bèstia! Tinc un pressentiment. Vostè és...

SUPERTOT: El capità Supertot, per servir-la.

GLADYS: Supertot! És clar que sí! (Intensa emoció!) Havia somiat tantes vegades poder-lo

conèixer algun dia!

SUPERTOT: Cada cop que em necessiti tornaré a ser al seu costat, Gladys.

GLADYS: Recordaré aquest encontre, Supertot.

SUPERTOT: Ens tornarem a veure, Gladys.

(SUPERTOT se'n va rabent. GLADYS, sola.)

GLADYS: Era ell, l'heroi preferit. Les meves amigues gasten desodorant Supertot, es renten les dents amb dentífric Supertot, netegen amb detergent Supertot i es moriran d'enveja quan sàpiguen que Supertot en persona m'ha salvat la vida... Supertot, m'he enamorat de tu!

Famílies de paraules

Forma per a cada paraula dues paraules més de la seva família, seguint l'exemple.
Recorda que el canvi de gènere i nombre no serveix en aquest cas.

Fusta → fusteta, fusteria

Blanc →

Fort →

Brut →

Ferro →

Banc →

Gos →

Llum →

Morfologia de l'adjectiu

Escriu les quatre formes d'aquests adjectius, tot seguint l'exemple:
humit, poruc, tranquil, actiu, comú, lleig, escàs, ingenu, ambigu.

Ex: humit, humida, humits, humides

Ortografia

Digues quins són els noms propis i escriu-los adequadament (en majúscula) fent dos grups:

els antropònims (noms de persona) i els topònims (noms de lloc).

balcó, arnau, tortosa, rastre, domènec, balaguer, mataró, cecília, olot, passeig, campanar, maria, espatlla

Antònims

Busca en el diccionari el significat de tots els adjectius següents i escriu-lo. Després, digues quines són les paraules oposades pel sentit, contràries? Relaciona-les amb fletxes.

generós	negligent
afable	gasiu
assenyat	desconsiderat
diligent	esquerp
servicial	fals
franc	esbojarrat

Les llengües del món

- Digues quines són les 5 llengües més parlades del món.
- Quines són les 3 llengües més parlades a Europa.
- En acabat, digues el nom de dues famílies lingüístiques i el nom de 3 llengües que pertanyin a les famílies que has triat.

Apostrofació

A partir d'aquests exemples, explica les normes i les excepcions de l'apostrofació de l'article.

l'uniforme

l'olla l'hivern

la humitat l'hospital

la intempèrie l'estil

l'herba l'alcohol

l'illa

l'historial

l'aigua

Diftongs

En cada paraula de la llista hi ha un diftong. Encercla'l. Quins són els dos únics diftongs creixents que hi ha?

Aire, cacau, quatre, moure, museu, estiu, riuria, ou, reina, següent, feina, gripau.

Classes de determinants

Classifica els determinants següents en el quadre que hi ha a continuació. Te n'ha sobrat algun? Per què?

La seva, quines, aquelles, el nostre, quin, ma, ses, la vostra, el seu, aquests, això, quins

Possessiu masculí

Possessiu femení

Demostratiu masculí

Demostratiu femení

Interrogatiu masculí

Interrogatiu femení

Quantitatius i indefinits

Identifica els quantitatius i els indefinits i digues quin nom determinen.

Els ciutadans li donaven cada dia dues ovelles.

Si enverinava l'aire, molta gent moria.

El drac es va menjar tots els fills de la gent.

Qualsevol dia apareixerà una altra vegada.

El periodista va obtenir poca informació: no va trobar gaires testimonis d'aquella feta.

Accentuació

Escriu els accents en aquestes frases:

- a) La Maria va entrar esveradissima, amb la cara desencaixada i els ulls fora d'òrbita.
- b) Després d'aquella feta cruel, tots nosaltres estavem preocupats pel destí que ens esperava. De moment, vam restar arraulits en el nostre racó, esperant el nou dia.
- c) Arrencare el robi de l'espasa i el portare a casa de la dona i el nen i dema men'anire.
- d) Els ciutadans li havien de donar per força cada dia dues ovelles. I, si no ho feien, el drac enverinava l'aire perquè la gent morís.

Accents diacrítics

Escriu l'accent diacríctic a les paraules que l'hagin de dur.

Afanya't, que es tard! / Ni es parlen!

Te mes son que gana. / Encara no son les deu.

Regles bàsiques d'accentuació

De cada parella d'expressions només duu accent gràfic una de les paraules d'una de les expressions

polígon industrial / Ramon

cantaveu / hereu

vine aquí / llavi gros

mon pare / el mon

fa sol / sol industrial

es fosc / es pentina

carrer net / l'avi i el net

el cràter / el saler

fastigos / fastigosos

un pesol / un mussol

l'estatua / carn crua

historia / dia

Oració o sintagma?

Busca entre les expressions que hi ha a continuació les que són oracions completes. Com que l'important és fixar-se si hi ha verb, subratlla'l.

Sortiu d'aquí!

Totes les coses de l'armari.

Encara no ha començat el concert.

La nevada d'ahir.

Plou.

El tren especial de la matinada.

No vull aquests pantalons.

En Pere i la Maria.

Ús de la dièresi

En cada parella, només una de les paraules ha de portar dièresi. Escriu-la correctament i indica a continuació per què en porta: a) perquè soni la u d'un dígraf; b) per separar un diftong

guerra /seguent:

paraigua / raim:

traidor / guineu:

diurn / riu:

pinguí / aire:

captiu / conseqüència:

països / aigua:

cuina / veïna:

questió / guitarra:

REDACCIÓ

1. Escriu la **descripció d'un personatge públic o famós** que et cridi l'atenció. La descripció ha de ser tant del seu aspecte físic com del seu caràcter o perfil psicològic. (entre 8 i 10 línies)
2. Escriu **una carta a un amic o amiga** en què li expliquis un viatge que hakis realitzat recentment. (entre 8 i 10 línies)